

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Ab. 52. j

5

I. N. J.
DISPUTATIO V.
SELECTARUM
THESIUM
JURIS CERTI & CON-
TROVERSI

Ex Tit. J. de Tutel. & seqq. usq; ad finem
Libri i. J. iisq; titulis π. C. Justin. Theod.
& βασιλικῶν respondentibus.

Quam
PRÆSIDE
JOHANNNE CHRISTO-
PHORO *Bolz* /

J. U. D. & P. P.

FRIDERICUS *von Lohent* /

Bartenst. Prusfus.

RESPONDENS

publicè defendet

IN AUDITORIO MAJORI

A. cl. l. c. LXXX.

REGIOMONTI.

Typis FRIDERICI REUSNERI, SER. ELECT.
BRAND. ET ACAD. TYPOGR. HÆRED.

Prænobilissimo & splendore Generis

Celeberrimo Domino,

DN. LUDOVICO Schimelfennig/

Hæred. Dn. in Sünnicken / Kasebalcken/

Altau &c.

Mecænati Themidos & literarum Colendisimo.

Ut &

Viris Nobilissimis, Anaplisimis, Consultissimis,
longo rerum civilium usu atq; prudentia

Clarissimis Dominis,

DN. PETRO Langen/

Inclytæ Reip. Cniphovianæ Senatori Meritissimo

& Præ-nobilissimi Judicii Aulici Advocato

Famigeratissimo,

DN. GEORGIO Höpner/

Inclytæ Löbnicensium Reip. Senatori Gravis-

simo & Judicii ibidem Præsidi Dignissimo,

DN. PAULO BELLISARIO,

Inclytæ Löbnic. Reip. Senatori

Gravissimo,

Dominis Patronis & Promotoribus studiorum

suorum omni honoris & observantia cultu

atatem prosequendis,

Disertationem hanc in sui studiorumque

suorum commendationem

submisit

D. D. D.

FRIDERICUS von Lohen/

Respondens.

I.

Titulis j. d. Tutelis. Qui Testamento Tutores dari poss. de Legitimâ Agnatorum Tutela. de Legitimâ Patronorum Tutela & seqq. usq; ad Tit. ultimum Lib. 1. j. respondent. ff. Libri 26. & 27. Cod: Justin: Libri V. Tit. 17. & seqq. usq; ad ultimum. Theod: Libri III. Tit. 17. & 18. βασιλ. Libb: 37. & 38.

II. In prædictis Libris & Titulis agitur (1.) in genere de Tutelis t. t. j. π. C. Justin. & βασιλ. de Tutelis nec non C. Theod: d. Tut: creand: Deinde in specie (2.) de tempore Tutelæ deferendæ vel Testamento t. t. j. Qui Test. dar. poss. t. t. ff. C. Justin. & βασιλ. de Testam. Tut. vel Lege t. t. j. d. Legitim. Agn. patron. parent. & d. Fiduciar. Tut: t. t. ff. d. Legit. Tut. t. t. C. j. eod. & quand. mulier Tut. off. fung. p. t. t. βασιλ. d. matre Tutelam gerente vel à Magistratu t. t. j. d. Attil. Tut. & q. ex L. t. t. ff. d. Tut. & Cur: t. t. C. j. & βασιλ. Qui dar. Tut: vel Cur. p. t. t. C. Just. d. Tut. vel Cur. Idustr. Si cont. mat. Volunt: d. Actore à Tut: vel Curat: d. in lit. dand. Tut: In quib. caus. Tut. vel Cur. t. t. ff. βασιλ. & C. j. Qui pet. Tut. vel Curat: t. t. C. j. Ubi petantur Tut. vel Cur. Huc spectat Satisfactio t. t. j. d. Satisf. Tut: t. t. C. j. d. Tut. vel Cur. qu. satisf. cog. (3.) de tempore delatæ, quò locum habet administratio t. t. ff. & C. Justin. & Theod. nec non βασιλ. d. Administr. & peric: Tut. t. t. ff. & βασιλ. Quand ex fact: Tut: vel Cur. min. ag. vel conv. poss. Item officium quod consistit in Auctoritate & consensu cautè præbendo t. t. j. ff. C. I. & βασιλ. d. Auctor. pupill: præst. (4.) de tempore Tutelæ finitæ t. t. j. Quib. mod. Tut. fin. t. t. ff. C. j. & βασιλ. d. Susp. Tut. t. t. C. I. quand. Tut. es. desin. t. t. ff. & βασιλ. d. Tut. rat. distrab. (5.) De mixtis quibusdam quæ modo deferendæ modo delatæ Tutelæ conveniunt, idq;ve tum à parte Tutoris ut Excusationes t. t. j. ff. C. j. & βασιλ. d. Excusat. t. t. C. j. Si Tut. vel Curator Reip. d. Excusat. Veteran. Qui numero Tutelarum. tum à parte pupilli t. t. ff. C. j. & βασιλ. Ubi pupill. (6.) De Curatoribus t. t. j. d. Curatoribus. t. t. ff. & βασιλ. d. Tut. & Curat. Sc.

A

III. Mul-

III. Multa quidem, sed levia, quæ nullius momenti sunt, à multis contra definitionem in *l. 1. ff. d. Tutel.* propositam adferuntur in mediurn. Primum ait *Bachovius ad Treutl. Vol. 2. Diss. 8. §. 1. Lit. B.* proponi à Græculis, Theophilo & Harmenopulo *Lib. 2. Tit. 5.* qui non rectè intellectâ notione verbi *Vis* offensi definiunt per jus quasi jure constituta sive justa potestas sequela quædâ Patriæ potestatis *Wesensb. ad Tit. d. Tutel. Treutl. 2. Diss. 8. §. 1. lit. b. Vultej. ad §. 1. j. b. t. Manzius ad h. t. n. 2.* putant jus rectè loco generis esse positum, quia de pluribus specie distinctis potestate videl: Dominica in Servum, Paterna in Liberos, maritali in Uxorem, Patroni in Libertum, Abbatis in Monachum & Curatoris in adultum prædicari potest. Sed verissimè *Bart. in l. 1. b. t. n. 4.* vim hic poni ait prò potentia quadam prout ipsi personæ inest, non prout in alium transfertur, & hoc sensu vim & potestatem esse idem, non vero duo genera, nec potestatem violentam quæ libertatem impedit, sicut vult *Greg. 12. Syntag. 2. n. 2.* eoque verba hæc synonyma sunt *Don. 3. Comm. 1. & consequenter nulla necessitas est ut legamus contra ff. Florentinarum Lectionem jus & potestas, cum hac Lectione convenit quoque Lex 1. βασιλ. d. Tutel.* cujus verba *ἡ δὲ δύναμις καὶ* &c. h. e. Vis seu facultas. Nec rarò hæc duo vocabula se se explicantia reperiuntur conjunctim *§. 3. j. d. Interd. l. 17. π. d. Legib. l. 1. d. Nox. Act. l. 7. C. d. Codicill.* Alterum reprehensione dignum putant esse in verbis in *capite libero*, quia & in *βασιλ.* ita ut se rectè habere debent, habentur in *caput liberum* Verùm vetus loquendi modus fuit ut licuerit dicere in capite pro in caput. impensæ in rebus dotalibus, prò in res factæ, in hostium potestate pervenire *l. 12. qu. Testam. fac. poss. in carcere recipi l. 6. §. 7. d. inj. rupt. irrit.* Nec obstant (3.) verba sequentia ad *tuendum eum*, cum ut Relativa ad tuendum id, se haberent rectius, hic enim non ad Vocem sed ad rem pupillum scil. facta est relatio, & ita distincta est potestas Tutoris à Dominica Paterna &c.

IV. Nec (4.) obstat Tutelam I. G. esse, tantùm enim quoad originem ex I. G. descendit cum naturalis ratio præceperit, ut is qui se per ætatem defendere nequit ab alio regatur *§. pen. j. d. Attil. Tut.* hæcque ratio moribus Gentium approbata fuerit; quoad subjecti tamen qualitatem de quâ *A. Gell. l. 5. N. A. c. 19.* nec non solennia & effectus est *Juris Civilis* scil. quoad satisfactionem, Authoritatis interpositionem, Administrationem excipientia,

tia, concomitantia & subsequencia. Est autem alia permisa Testamentaria & dativa quia Testator vel Magistratus jure permittente dant Tutorem. Alia data ex Jure Civili scil. Legitima. His addere solent quartam speciem anamaliam extraordinariam seu irregularem, nonnulli & quintam Quasi Testamentariam. Sed malè quia illa ad Legitimam l. 6. C. ad SC. Tert. hæc ad Testamentariam refertur. *Bachovius d. Disp. 5. lit. E.* putat parum differre qua ratione distinguendi utamur Nimirum Tutela est è Jure sive immediatè vel mediatè. Item vel est à Lege vel ab homine, & hæc rursus vel à Magistratu vel Testatore.

V. *Testamentaria Tutela* est quam parentes liberis in potestate constitutis impuberibus Testamento constituunt, dato Tutore *vel filiofam:* licet enim is subsit P.P. tamen potest suæ potestati alium subjectum habere, nec impeditur eò ipsò, quia omnia patri acquirit, cum non defectus judicii aut consilii sed merum Jus P.P. ex Legibus Romanis filiumf. ad acquisitionem reddat inhabilem adeoque in iis in quibus pro patribusfam: habentur ad similitudinem peculii castrensis & quasi rectè ad administrationem admittitur l. 9. *Qui su. vel al. jur. l. 7. d. Tutel. l. 21. d. Administ. Tut. vel Servo suo quidem pure §. 1. j. Qui Testam. Tut. dar.* qui eo ipso directo liber fit, quia necessitas eo rem deduxit, ut cum Nemo manumittere queat, *alieno non nisi* sub conditione si manumittatur d. §. 1. in. f. æque ex inferiori ac superiori Ordine *Nobili vel Plebejò. l. 15. §. Scire ff. d. Excusat. Tut. l. 22. ff. d. Tut. dat. ab his.* item *Judeo l. 15. §. 6. ff. d. Excus. & non municipe* dato municipi l. 10. ff. d. Tut. cui non adverlatur l. 3. *π. d. Tut. & Cur. Wissenb. π. d. 50. θ. 4.* Dari verò debent à Patre filii heredi instituto vel exheredato l. 4. *D. d. Testam. Tut.* cui non obstat l. 73. §. 1. *D. d. R. I.* qui post fata patris *sui juris* fit nec in alterius potestatem revertitur, sive *filius jam natus* sit, sive *nasciturus*, quia filii appellatione etiam posthumus continetur §. 1. j. *Qu. Testam. Tut. dar. poss. & nasciturus* prò jam natò habetur quotiescunque de ejus commodo quæritur l. *qui in utero ff. d. Stat. Hom: §. cum autem j. d. Tut. l. quod dicimus ff. d. V. S.* Datò tamen Tutore filio non videtur is datus Nepoti §. *quod si Nepotes j. Qu. Test. Tut.* si vero dixerit Testator se suis liberis Tutorem constituere suis quoque Nepotibus & Neptibus Tutorem dedisse intelligitur §. *ult. j. Qu. Testam. Tut. l. 6. ff. d. Testam. Tut.*

VI. Tutores Testamento dati satisfacere non coguntur quia fides & diligentia eorum ab ipso Testatore est approbata *l. 4. 17. ff. d. Testam. Tut.* & testimonium paternum pro satisfactione sufficit, quod non potest honeste à liberis contemni *l. ult. C. d. SC. Maced.* dummodo utiliter dati fuerint, nam si Tutelæ datio jure non valet, etiamsi confirmatio Magistratus accedat nihilominus quoque à Testamentario Tutore satisfactio præstanda est *l. 5. ff. d. Confir. Tut.* Habet quoque Satisfactio locum si Tutela per plures spargatur & alter alteri satisfactionem offerat, cum electione ut vel satisfaciat, vel sibi soli satisfactione accepta Tutelam gerere permittat *l. 17. in pr. ff. d. Testam. Tut. §. Sed si 1. j. d. Satisf. Tut.* Investigandum quoque an Voluntas patris duraverit, si post factum Testamentum Testator diu adhuc vixerit, & scriptus Tutor ob perversos mores de diligentia & fide multum remiserit *l. 8. ff. d. Confir. Tut. l. 4. ff. d. Testam. Tut.*

VII. *Legitime Tutela* tunc fit locus quando Testamentarius Tutor deficit, quamdiu enim Tutor ex Testamento speratur, tam diu Legitima Tutela in suspenso est, & tunc demum incipit provisio Legis, quando cessat provisio hominis *l. 11. pr. ff. d. Testam. Tut. N. 22. c. 2.* Agnatis autem reliquis præfertur mater & Avia *N. 118. c. 5. Auth. matri C. Quand. mul. Tut. Offic.* non quia liberis succedit, sed propter amorem singularem in liberos *arg. l. 14. C. Qui acc. non poss. Ex l. 4. C. Theod. de Tutoribus & Curatoribus creandis* constat olim Tutelam matri sub sex conditionibus (1.) nominatim (2.) non invitæ (3.) apud Acta professæ Renunciationem secund. nupt. (4.) præviâ tacitâ obligatione bonorum vitrici. (5.) majorenni. (6.) Deficiente Legitimo Tutore, fuisse delatam, quæ conditiones in Cod. Justin. partim mutatae partim auctæ.

VIII. Nam (1) Avia quoque delata fuit. (2) non invita ad Tutelam suscipiendam cogitur, ne id quod favori matris datum est, in ipsius præjudicium vertatur *N. 118. c. pen.* Ut adeo quoad eam Lex non absolute, sed cum conditione tantum, si Tutrix esse velit, operetur. (3) Tribonianus in *l. 2. C. Just. Quand. mul. Tut. offic. fung. pot.* quæ ex *d. l. 4. C. Th.* descripta est addidit, *sacramento præstito* ut non nuda promissio sed juramentum requiratur quam sententiâ remisso matri jurejurando ob perjuriorum frequentiam Justinianus revocavit *N. 92.* (4) Mater & Avia hodie solis Testamentariis postponuntur & Legitimis præferuntur

runtur *N. 115. c. 5. eòq;* modò *benè* dicit *Cynus Auth. Matri C. Quan. mul. Tut. offic. pot.* innovare jura antiqua, & matrem Legitimis præferre, sed *malè*: patri & matri Tutelam simul deferre, quia ambo simul succedunt; pèspicuè ex ipsa *Auth.* constat matrem non admitti, nisi quando pater non extat, sicut hoc ipsum colligitur ex *Renunciatione & Testamentario Tutore præferendo*, sed quomodo Uxor vivente marito potest secundis nuptiis renunciare? quomodo ex Testamento Tutor potest existere, quod vivente Testatore nullas habet vires? nec facit quicquam in contrarium ratio à Successione petita quæ non concludit in casu, quando succedentes non sunt pariter habiles & idonei, mater vero existente patre ad hoc munus inepta & inhabilis est. In reliquis duabus conditionibus ut mater sit major & vitrici bona tacitè obligentur alter *Codex* alteri respondet. Jure Saxónico ait *Zobel. 2. diff. 15.* cautum non reperiri ut mulier Tutrix sit liberorum, licet fateatur hoc à *glosf.* colligi ex *art. 11. l. 1.* ita ut distinguatur inter feudalia & allodialia, observantia verò fori Saxonici prædictam matris Tutelam si fuerit egressa annum 21. approbavit, ut nec impedimento ei esse queat, ratio quia ipsomet Curatore in contrahendis negotiis eget *Carpz. Dec. illust. 172. n. 6. & 7.* Jure Prutenico Viduæ matres quamdiu non ad secunda vota transeunt possunt quidem Tutrices liberorum suorum esse ita tamen ut semper à Magistratu Tutores liberis constituantur, quorum consilio omnia graviora negotia gerant; nec non administrationis suæ necessitate svadente rationes reddant. *P. L. X. L. 2. T. 6. A. 2. §. 6.* Num vero mater secundis nuptiis Tutela privata denuo vidua eam recipiat? negativa probabilior est, nisi fortè Tutelam deposuerit quasi secundas nuptias contractura, quæ tamen re ipsâ non sequantur *Salicet. & Cyn. in d. Auth. matri.* Quod ita ferè moribus obtinere & decretis Camerae probari docent *Mynsing. cent. 3. o. 83. Bus. in ff. Lib. 26. Tit. 4. n. 11.*

IX. Deficientibus deniq; Testamentariis & Legitimis Magistratus officio incumbit impuberibus Tutores dare olim ex speciali concessione *l. 3. π. d. Tut. & Cur.* quia Tutoris datio neq; imperii neq; JCTIONIS est, sed ei soli competit, cui nominatim hoc dedit, vel Lex vel SCTum vel Princeps *l. 6. §. 2. d. Tutel.* cum quâ non pugnant *l. 1. π. d. JCTIONE*, illa negat Tutoris dationem esse JCTIONIS ordinariæ hæc vero dicit eam esse JCTIONIS extraordinariæ adven-

titia seu legalis, quæ distinctio ex ipsò jure desumpta est. Sic Trans-
 factio de alimentis relictis non potest fieri nisi ex decreto Prætoris
 cui scil. specialiter & nominatim ea cognitio tributa est *l. 8. pr. π. d.*
Transf. & tamen ea cognitio vocatur *JCTio d. l. 8. §. 18.* Cognitio
 quoq; de alienandis prædiis minorum 25. annis specialiter est man-
 data Prætori Oratione D. Severi, & tamen JCTionis est *l. 1. d. Reb.*
eor. qv. Donell. 3. Com. 7. §. 17. com. 8. Pac. cent. 5. q. 69. Bronch.
cent. 1. ass. 13. Wisfenb. π. Disp. 50. §. 2. Regnerus ad d. l. 6. §. 2. ait
hanc q. supervacaneam esse. Imò hodie ferè inanis est, quia ubiqve
 magistratus ratione officii, secundum vim JCTionis suæ absq; spe-
 ciali concessione dant pupillis Tutores *Reichs Abschied de Anno 1648.*
tit. Von Pupillen.

X. Mater si neglexerit liberis Tutores petere amittit spem
 successionis *l. 2. π. Qui pet. Tut.* sive ipsa Tutrix esse nolit, sive su-
 scepta Tutela transeat ad secunda vota *l. 2. §. 23. π. ad SC. Tertull.*
l. 3. l. 6. C. eod. Auth. iisdem penis C. d. Secund. Nupt. eodem modo
 sub eadem privationis pœna obstricti sunt reliqui proximi Cognati,
 ut vel ipsimet Tutelam suscipiant, vel intra annum de alio Tutore
 ei prospiciant *l. 10. C. d. Legitim. hered.* hanc tamen privationis pœ-
 nam in quatuor casibus cesfare docet *Carpz. Dec. illust. 286. n. 5. §.*
seqq. (1) in iis qui tum temporis proximiores non sunt, quippe quibus
 jus successionis non defertur. (2) Si pupillus pubes factus decedens
 præsumatur injuriam vel negligentiam eis remisisse *Ant. Fab. in Codic.*
lib. 5. tit. 18. defn. 2. n. 2. (3) Si pupillus intra annum decedat tunc
 nondum elapso ad petitionem indulto anni spatio nulla pœna locum
 habet *d. l. 10. C. d. Legitim. hered.* (4) Si non expediat pupillo dari
 Tutorem, aliavè justa causa veniam aut excusationem subministret,
 eà ratione moti Scabini Lipsienses Anno 1650. pœnam privationis ex
 causa cesfare responderunt *Carpz. d. l. Jure Prut.* mater vel proximi
 cognati intra quatuordecim dies aut ad summum tres septimanas
 post fata parentis magistratui obitum defuncti denunciare & Tuto-
 res denominare debent, quod si intra annum sine justa causa non pe-
 tierint & pupilli impuberes absq; Tutoribus deceserint ab omni
 Successione excluduntur *L. R. L. 2. T. 6. A. 3. §. 5. §. 6.*

XI. Senatoriis pupillis & adultis ex alio quàm Senatoriò Or-
 dine Tutores & Curatores dari posse docet *l. 3. C. Th. d. Tut. & Cur.*
creand.

creand. quam Constitutionem Tribonianus directè retulit ad adultos & impuberes illustres vel Clarissimos in *l. 1. C. Justin. d. Tut. vel Curat. illustr. vel Clarissimar. Person.* ubi loco *illustris* reposuit *illustribus & parvulis adultisq;* addidit *Clarissimis* quoad ipsam dispositionem verbis: *ut quem catus ille administrandis negotiis dignissimum judicavit sola sententia obtineat prefecturæ* *l. 3. C. Th. addit in d. l. 1. Super cujus nomine solennitate servata postea per Praetorem interpolatur decretum.* Et vult Justinianus post Præf. Urb. Sententiam Prætoris decretum sequatur, cum secundum leges veteres decreto opus non fuerit, sed soli sententiæ Præfecturæ acquiescendum erat, quod *Saliceto* mirum videtur, cur alius nominatum confirmet, & alius eam administrationem decernat?

XII. Debitores pariter ac Creditores pupillorum à Tutelâ repelluntur, nè si Tutor sit Creditor pupilli apochas aliasq; semel forsàn solutæ pecuniæ probationes intercipiat, atq; ita pupillus defensionibus & exceptionibus suis privetur *N. 72. c. 4. & 5. Auth. min. C. Qu. dar. Tut. vel Cur. poss. aut si sit debitor, pupilli chirographa, instrumenta aut alias probationes subtrahat.* Excipitur tamen debitum vel creditum notorium, vel si Tutor Creditum Inventario inserendum curavit, vel statim Creditum vel debitum denunciavit, quæ denunciatio Tutori incumbit etiam durante Tutela acquisitio debitorum quodam fortè ex cessione, hereditate, vel alio titulo, nè in aliquam suspicionem incidat, quæ enim causa locum dedit Sanctioni Justiniani de amittendo credito à Tutore non manifestante illud, ea ipsa quoq; in hoc casu est ut præsumatur Tutor malè in re pupilli grassari qui clam & occultè Creditum acquisivit *Salicet. in d. Auth. min. n. 3. Carpz. l. 5. Respons. 88. n. 14. & seqq.* Nec is Creditor à Tutela repellitur, quem defunctus Testator scivit esse Creditorem cujus fidem approbasse videtur *Berlich. 257. n. 18. Carpz. Dec. illustr. p. 2. d. 119.* Inter casus exceptos est etiam is, quando durante administratione Tutor aliquid impendit, & necessitate vel utilitate pupilli exigente Creditor factus est *Berlich. p. 2. Dec. 257. n. 22. Brunnem. ad l. Creditorem 8. C. Qui dar. tut vel Cur. poss.*

XIII. Administrationem Tutorum præcedit (i) juramentum quod primùm a Justiniano introductum est, *N. 72. c. ult. Rittersb. ad N. p. 8. c. 5.* & jam à forò nostrò recessit, quia Tutores fideles
& in-

& industrii etiam sine juramento ritè suo funguntur officio, perfidi vero iniqui & desidiosii magis de evertenda & dissipanda pupilli substantiâ inq; suos usus convertenda jurant, quàm de fideliter administrandâ & conservandâ, quod de juramento calumniæ asserit *Marant. d. ord. jud. p. 6. memb. 10. act. 1. n. 11.* dicens: *jurant potius de calumnia committendâ, quàm omittendâ.* (2) Satisfactio quæ est cautio fidejussoria, quia pro incertâ quantitate exigitur *l. 7. ff. d. Prat. stip. junct. l. 52. n. d. V. O. N. 94.* & Tutores cavent rem ejus cujus Tutelam gerunt salvam fore, hinc contra Fidejussores Actio ex stipulatu *l. 1. n. Rem. pup. salv. fo.* quanquam hoc onus Satisfactionis non omnibus incumbat. Testamentarii enim non satisfaciunt, quia fides illorum à Testatore electa *pr. j. d. Satisfac. Tut.* non Codicillarii *l. 13. ff. d. Testam. Tut.* Non dativi cum inquisitione, quia fides inquisitionis pro vinculo cautionis valet *l. 13. §. ult. d. Confirm. Tut.* Sed hæc Exceptiones in Constit. Imperii non observantur, quæ omnes indistinctè ad Satisfactionem adstringit *d. A. 1548. tit. Von Pupillen it. d. Ann. 1577.* (3) Decretum Judicis competentis quo facultatem apprehendendi possessionem administrationis consequitur *l. 3. §. fin. d. Adm. & peric. Tut. l. 4. in pr. l. 6. d. Auth. Tut.* si enim quis sine decreto Tutelæ administrationem suscipiat, quomodo magistratus eum negligentem officii sui admonere, suspectum ad rationes reddendas compellere, vel fontem punire potest? (4) Confectio Inventarii sine quò Tutelæ administratio non rectè suscipitur *l. 7. ff. d. Administr. Tut.* quia illud tam è re Tutoris est, ut quid sibi administrandum, quàm è re pupilli, quid sibi restituendum uterq; sciat. *Clariss. Strauch. Disf. 5. §. 21.*

XIV. Administratio Tutorum circa personas pupillorum consistit vel in eis educandis vel in integrandis. Ad Educationem referuntur alimenta quæ ad victum necessaria sunt *l. 1. §. 19. n. d. Vent. in poss. mitt.* quod si non habeat pupillo unde alatur, Tutor quidem eum non tenetur alere, tenetur tamen pupillo auctoritate Magistratus petere ab iis qui jure sanguinis ad id tenentur, vel quibus charitas sanguinis onus alimentandi injungit *l. 5. §. fin. d. Agnosc. & alend lib. patri* nempe vel matri, deinde proximis Consanguineis *arg. Auth. post fratres C. d. Legitim. hered.* sicut vice versâ Tutor potest de bonis pupilli divitis alere patrem & matrem *l. 5. §. 13. d. Agnosc. vel. al. Lib.*

Lib. l. 1. §. 2. & 4. d. Tut. Rat. distrab. sed & fratrem & sororem arg. l. 12. §. 3. in f. d. Administ. Tut. l. 73. §. 1. d. jur. dot. Potest etiam parentibus & Cognatis solennia munera mittere quæ χαρίσια vocantur, de quibus Poëta 2. Fast:

Proxima Cognati dixerunt χαρίσια cari.

Item. Cara daret solenne Tibi χαρίσια munus.

Erant convivia solennia quibus præter parentes Nemo intererat, & quasi parentalia quædam, quia & in iis omnium carorum cognatorum jam vitâ defunctorum nomina ciere solebant i. e. τῶ ὀφειλόμην & præter convivium quò Cognatorum quisque suam vicem necessariò subibat, etiam ut moris erat singulis convivis apophoreta dabatur aut mittebantur *Cujac. ad l. 12. §. 3. d. Adm. Tut.* Nec videtur in necessarias personas expendens liberalitatem exercere, sed magis debitum solvere *Munnoz de Escobar tr. d. Ratiocin. administ. c. 22. n. 44.* ita tamen ut hæc omnia moderatè fiant, ne longi temporis vicium brevis hora consumat. Medicamenta etiam in ægrum pupillum collata in rationes alimentorum computari possunt *arg. l. 3. C. d. Admin. Tut. l. 10. §. 16. C. d. N. G.* licet aliàs alimentorum nomine non veniant *l. 5. d. pen. leg.* (2.) Emendatio morum *l. 12. §. 3. d. Admin. Tut. l. in copulandis C. d. Nupt.* ideò præceptis bene vivendi & studiis animû pupilli imbuere pròque informatione fideli mercedes non minimas sed prò facultatibus patrimonii & dignitate natalium solvere potest *l. 12. §. 3. d. Administ. & peric. Tut. l. 3. §. 1. l. habitatio in fine d. Vent. in poss. mitt.* Potest etiam degeneres castigare quia castigatio est morum medicina *l. un. C. d. Emend. prop.* & quamvis dura quædam verba in pupillum dixerit animò corrigendi non vero injuriandi id facere præsumitur neque ullâ injuriarum Actione tenetur. *arg. l. 5. §. ult. l. 6. Ad L. Aqu. l. 13. §. 4. Locat. l. 13. §. 1. d. Injur.* (3.) Defensio *l. 1. §. 2. l. 30. π. d. Administ. Tut. l. 6. C. eod.* ita ut aggressorem pupilli vel raptorem pupillæ suæ in ipsò actu deprehensum occidere possit *Bald. in l. raptores n. 2. C. d. Episcop. & Cler.* In integrandis personis præstanda est autoritas *l. 3. π. d. Auth. & conf.* quæ necessaria est in negotiis in quibus pupilli conditio fit deterior; In negotiis vero in quibus pupilli conditio fit melior, distinguitur actus, qui vel potest celebrari nè obligetur pupillus, & tum prorsus non

B

requi-

requiritur *pr. j. d. Auth. Tut.* vel non potest celebrari quin is obligetur, & hoc casu sine autoritate Tutoris peragi nequit §. 1. *j. d. t. l. 9. §. 3. π. eod.*

XV. Administratio Tutorum circa res pupillorum consistit in obligatione ad præstandam eam diligentiam quam bonus paterf. suis adhibet rebus *l. 9. π. d. Admin. N. 72. c. 8.* quantum enim ad providam curam rerum pupillarum Domini loco habetur *l. 27. π. d. Admin. § peric.* pecuniam pupillorum utiliter tenetur impendere in prædia quorum fructus usuris pecuniæ respondent *l. 5. § 15. π. d. Administ.* Debita pupillorum exigere non tantum ab extraneis sed etiam à se ipsò *l. 5. §. 4. d. Admin. l. 5. π. d. Tut. Act. l. Tutor 69. pr. π. d. Fidejusf.* potest quoque pecuniam non tantum alii credere, sed etiam ipse eam mutuo accipere, modò palam & b. f. id faciat *l. 54. π. d. Administ.* quia clandestina tantum fraudis sunt suspecta. Necessitas tamen foenerandi est remissa *N. 72. c. 6.* quia experientia docet melius esse sortem servare, quam eam cupiditate usurarum perdere. Imo Tutor omnia facere & gerere potest quæ pupillo & rebus ejus conservandis necessaria & utilia sunt v. g. ædes pupilli reficere *l. 9. in pr. d. Administ.* novare *l. 22. eod.* pacisci *l. 58. §. qui Tutelam π. d. Furt.* transigere ex decretò magistratus quod sine causæ cognitione non est interponendum *l. 8. §. 17. d. Transf.* ubi considerandum an salutaris sit pupillo nec ne? an omnia transactionis requisita concurrant *l. 8. §. 8. d. Transf.* alias decretum ipsò jure nullum est *l. 5. §. 14. d. Reb. eor. qu. sub Tut. l. 8. §. 17. d. Transact.* Eodem modo possunt compromittere si pupilli jura obscura sint *l. 35. π. d. Recept. l. 34. §. 1. d. Min.* quanquam Bachovius hanc potestatem Tutoribus deneget ad *Treutl. vol. 2. Diss. 8. lit. F.* rationes tamen ab eò allatæ non sunt stringentes *non prima*, quia arbiter sæpe citius expedit causam quam judex *nec secunda* quia licet pupillus efficaciter conveniri nequeat, potest tamen cum Tutore vel Curatore laudo non parente sed contraveniente ex stipulatione pœnali agi. Si Tutor in judicio in causa pupillari victus, si gravamen irreparabile allegare potest, appellare debet *l. 11. C. d. Administ.*

XVI. Ex persona pupilli finitur Tutela (1.) pubertate *pr. j. Quib. mo. Tut. fin. l. 3. C. Qui Tut. esf. desin.* hac superveniente Tutor cogi nequit ad suscipiendum judicium vel agendo vel defendendo
l. 28.

l. 28. in pr. π. d. Adm: si tamen durante Tutela lis sit cepta, & neque rationes neque instrumenta ad causam pertinentia reddita sint, fidei & verecundiae Tutoris convenit ut consilio suo ceptam litem perficiat *l. 5. §. 8. d. Admin. l. 24. §. fin. l. 27. π. d. Appellat:* nisi ipsi adulti causam suam persequi vellent *l. 28. §. f. π. d. Appellat.* quia Tutor in favorem pupillorum litem persequi jubetur, cui renunciari potest, cum Nemo invitus cogatur causam suam alienae fidei committere, ideo pubes factus potest saltem alium Curatorem ad litem petere. (2.) qualibet capitis diminutione etiam minima, quia redigit pupillum in alienam potestatem *l. penult. §. ult. C. d. Adopt. l. 6. in fin. l. 14. in fin. d. Tut:* Ex personam Tutoris (1.) capitis diminutione maxima & media *§. 1. 7. d. 1.* minimam capitis diminutione Legitima Tutela tantum perit *l. 7. d. cap. min. deinde vero ex N. 118. c. 4.* quoque mutatum quia etiam Cognatis ex prioritate gradus Tutela defertur, & ex ea Agnatis Cognati ex gradus prerogativa in jure successionis preferuntur, arrogatus utique gradum non mutat sed cognatus manet, manente vero cognatione tanquam causa & fundamento, rationi adversaretur, Tutelam initio recte constitutam finire. Testamentariam capitis diminutione minima non tolli docent *l. 9. D. d. his qui sui vel al. jur. pr. Tit. j. qv. Testam. Tut: p. l. 5. §. ult: l. 6. D. d. Cap. min. junct: pr. Tit. j. d. Excusat: Tut:* cum quibus non pugnat Exceptio *l. 7. pr. d. cap. min.* An vero Tribonianus aliquid in hac Lege ex jure novo adjecerit? an quid expungendum? an vero addendum docent *Treutl. vol. 1. Disp. 11. §. 16. & ibi Bachov.* Melius sentiunt, qui cum *Cujac: 9. O. 17. & not. ad fragm. Ulp. 1. 12.* errorem ex siglis veterum natum esse putant, cum ita scriptum esset *I. A. P. P. Jure Agnationis proximis potissimum deferuntur.* Tribonianus alia verba aliumque sensum posuit, sicut in *Disp. 1. §. 7.* dictum. (2.) Remotione a Tutela *§. ult. j. Quib. mod. Tut: fin.* (3.) Existencia conditionis vel temporis perit Tutela Testamentaria, non dativa quae diem & conditionem non recipit *l. 14. in fin. d. Tut: l. 8. §. 1. d. Testam. Tut: l. 3. §. 1. d. Admin. Tut:* Communiter alias Tutela finitur morte alterutrius vel utriusque *§. item finitur j. Quib. mod. Tut:* ita tamen ut mortuo Tutore pupillus alium Tutorem aliunde accipiat, cum Tutela onus non transeat in heredes *l. 16. d. Tut:* mortuo vero pupillo tollitur causa finalis, sicque Tutela prorsus extinguitur.

XVII. Excusatio ad modos finiendi refertur a *Treutl. V. 2. D. 8.*

§. 7. l. G. quāquam non adeo finiatur quā delata declinetur, solet
 defini quod sit Tutelæ quæ jure delata est justa deprecatio *Donell. l. 3.
 c. 9.* Jure veteri distinguebatur inter cessionem & abdicationem à Tu-
 telâ, ut *Ulp. frag. tit. 11. ait:* Legitimus Tutor in jure cedere potest,
 abdicare se non potest, opponuntur sibi invicem abdicare & cedere,
 cum aliàs paria sint *l. 66. π. d. jur. dot.* quod observatum usq̄ve ad
 Claudium Imperatorem. Is enim postea Lege promulgata mulie-
 bris Tutelæ Cessionem sustulit, & legitimæ tutelæ muliebris onus
 penes Agnatum proximum, cui semel delata, permanere voluit *l. 2.
 C. Th. d. Tut. & Cur. creand.* & ità distinctione inter abdicationem &
 Cessionem sublata Excusatio ad omnes Tutores tam Legitimos quam
 Testamentarios & dativos extensa fuit; sed diversimodè, Nam le-
 gitimis Tutoribus ab ipsa Constitutione quæ Lege fit nunquam statim
 appellare licuit, quia ab eò quod Imp. statuit, vel quod Lege est con-
 stitutum, appellare non licet *l. 1. §. 1. A quib. app. non lic. l. ult. §. 1. d. Ap-
 pellant. recip. vel non* Excusabant se per modum simplicis querelæ. Sed
 dativi & Testamentarii hoc modo se excusare non poterant sed per
 viam duntaxat appellationis. Postea vero D. Severus & M. Antoni-
 nus constituerunt, ut neq̄ve dativi neq̄ve Testamentarii teneantur
 provocare, sed per modum simplicis querelæ non minus quā Legi-
 timi se excusare *l. 16. d. Excusat. l. 1. §. 1. Quand. appell. sit §. 16. j. d.
 Excus. Tut.* ubi dicitur hodie non appellare, qui se excusare volunt,
 siquidem omnis ista appellatio si quæ & olim à decretò suscepta pro-
 pter excusationis allegationes, proculdubio apud superiorem edo-
 cendas, interposita est, ideo *Justin.* hunc excusandi modum præscri-
 ptum præcise voluit observatum.

XVIII. *Lex. 6. §. 8. D. d. Excusat:* ait Constitutione existentes
*honores & immunitates esse firmatas philosophos, Rhetores Gram-
 maticos Medicos immunes esse Gymnasis Sacerdotii stantes in βασιλ.
 ἱεροσόνῃς.* Grotio in fl. spar. legendum videtur Sacerdotiis. Versio
 latina βασιλικ. habet, *Gymnastarchie, Curationis, Annona, Sacer-
 dotii: ἱεροσόνῃς* munus explicatur in *l. 1. C. d. Nat. Lib:* per Phanicar-
 chie vel Syriarchie ornamenta; qui sacerdotioungebantur pro Sa-
 lute sacra procurabant &c. de quorum officio *Panciro. in Notit.
 Imp. Orient. c. 105.* iterare illud Nemo prohibetur *l. 17. in pr. d. mun.
 & hon:*

Et bon: contra leges tamen sub pena infamiae & 100. aureorum petere non licet *l. un. π. d. L. Jul. Ambit.* Reliquae causae Excusationum *ex t. t. j. π. & βασιλ.* peti possunt, quibus tum suscepta tum suscipienda Tutela finitur *Treutl. vol. 2. D. 9. θ. 1. 2. & 3. ibiq; Bach.*

XIX. Finita Tutela ad administrationis rationes reddendas Tutores tenentur *l. 1. §. officio π. d. Tut. & rat. distr.* cujus rei necessitas favore publico introducta privatorum pactionibus remitti nequit *l. quidam decedens in versi: Nemo enim π. d. Admin. Tut. Ruin. conf. 54. n. 12. Damb. d. Tut. c. 3. Covarr. l. 2. var. Resol. c. 14.* Si tamen remittatur à parente, Remissio hæc non omni juris effectu destituitur, sed hoc operatur, ut licet ab Actione in Rem, reliquorum restitutione, dolo vel latâ culpâ non liberetur, tamen ratione negligentiae scrupulosa nimisq; curiosa inquisitio cesset *l. Si Servus vetitus π. d. Leg. I.* ubi Marcianus inquit, *Si Servus vetitus est à Testatore rationes reddere non hoc consequitur ut quod apud ipsum est reliquum, omninò non reddat, sibiq; lucrifaciat, sed tantum hoc consequatur ut scrupulosa nimisq; curiosa inquisitio non fiat h. e. ut culpæ levis & levisimæ seu negligentiae ratio non habeatur.* Imo etiam si Testator dicat. Volo Tutorem non posse cogi ad rationes, nec quovis modo vexari aut turbari, tamen hæc verba saltem referenda essent ad vexationem injustam & malisiosam, non vero ad justam & legitimam.

XX. De matre Tutrice disponit Lex quod si ad secunda vota festinârit statim Tutelæ administrationem amittat, & ab ea ratio administrationis exigere queat *l. omnem C. ad SC. Tertull.* non vero sufficit ad petendas rationes à matre eam sponsalia contraxisse, sed opus est ut nuptiæ sequantur & in domum mariti deducatur *Menoch. l. 2. d. arbitr. quest. c. 151. n. 8.* Pupilli peregrinantis longa absentia cum publica mortis fama obstringit Tutores rationes proximis heredibus reddere, & bona pupilli restituere, ut dividantur inter venientes ab Intestato præstita cautione de restituendis iis reversuro *Bald. conf. 90.* admonet vero *Munnoz. de Escobar. d. tr. c. 6.* judicem ut sit cautus in adjudicando talia bona propinquioribus sub dictâ cautione, nè aliquò eorum existente non solvendo ipse de suoolvere teneatur *l. Lucius §. Sempronii π. d. Admin. Tut.* Bannitus Tutela durante ad rationes reddendas statim obstringitur *arg. l. Si Tutor*

Reip. causa §. f. π. De Tut. & rat. distrab. Hodie etiam durante Tutelâ universaliter est receptum ut exemplo aliorum Administratorum quot annis cogantur rationes reddere *Policey Ordnung zu Franckfurth de Anno 1577. tit 32.* Jährlich nicht allein auff Erforderung der Obrigkeit/ sondern auch selbst vermöge seines anbefohlenen Ampts auch geleisteten Pflichten und Endes gebührliche Rechenschaft anbieten und thun umb seine Verwaltung Rede und Antwort zu geben. Quod etiam Jure Canonico & Saxonico receptum *Clem. 2. §. 1. d. Relig. dom.* *SEX. L. 1. a. 23. Fachs. d. diff. Jur. Civ. & Sax. l. 1. c. 17.* Jure Pruten. quotiescunq; pupillorum propinqui magistratus rogaverint *L. 2. T. 6. A. 12. §. 2.*

XXI. Quando vero Tutor omnium gestorum & omisforum rationes reddere nequit secundum *l. 1. §. 2. l. 18. in fin. d. Tut. & rat. distrab.* si in morâ collocandi pecunias pupillares fuerit, nec sciens prædia vel annuos redditus venales emerit *Covarr. l. 3. var. Resol. c. 2.* si prædia locare neglexerit, domum non refecerit, agrum vel vineas non coluerit, vel horrea in quibus triticum reconditum putrefactum sarta tecta non habuerit, aut aliud quodcunq; damnum ex incuriâ dederit *l. lex quæ Tutores C. d. Administr. Tut. tum omnia Tutorum tacitè oppignorata sunt l. 20. C. d. Administr. l. fin. C. d. Legitim. Tut. uti id ipsum manifestè innuit l. 1. C. Th. d. Administr. & peric. Tut. cujus verba: Prò officio Administrationis Tutoris vel Curatoris bona si Debitores existant tanquam pignoris titulo obligata minores sibi vindicare minime prohibentur. Hæc verba in *l. 20. C. Justin. eodem repetuntur* iisq; subjiciuntur sequentia: *Idem est etsi Tutor. vel Curator quis constitutus res minorum non administrarit.* Imò in inscriptione quoq; *C. Just. additum Eufemiana.* Nec tantum hypotheca competit respectu bonorum in Inventario conscriptorum verum etiam ratione fructuum & reddituum, ita ut potior in Sorte prior sit in Sortis Interesse *Alex. in l. Si cum dotem §. Sin autem π. Sol. matr. & possit talia bona quæ Tutor post susceptam & rationibus oneratam Tutelam alienaverit repetere prævia tamen facta excussione in bonis Tutorum, quia ejusmodi prædium alienatum in Emptorem non aliter quàm vitio hypothecæ ratione Sortis & Interesse affectum transit l. un. C. Rem alien. gerent. Covarr. l. 11. var. c. 8. n. 5.**

XXII.

XXII. Accusari possunt omnes Tutores & ab omnibus §. 2. *j. d. Susp. Tut. l. 1. §. pen l. 7. π. eod.* Regulariter remoti ob culpam non fiunt infames *l. 3 §. fin. l. 7. §. 1. π. d. Susp. Tut.* excepto casu *l. fin. C. Arb. Tut. Wesenb. ad d. t. n. 8. Vultej. 1. J. R. 25. n. 48. Et ad pr. j. d. t.* Non obstant *l. ult. D. Ubi pup. educ. l. 42. d. V. S. l. 39. §. fin. d. procur.* Difentit *Bocerus clasf. 2. Diss. 14. θ. 135.* Remotus ob dolum fit infamis §. 6. *j. d. susp. Tut.* Si iudex causam Remotionis sententiæ non inseruerit, remotus integræ manet famæ, imprimis verò in remotione Legitimorum doli moli mentio injicienda non erit, sed potius negligentiae vel rusticitatis causa adjicienda *l. 4. §. 2. π. d. t.* An vero doli nomine etiam lata veniat culpa ita ut ob latam culpam Tutor remotus fiat famosus? communis est negativa, quia causæ graves & famosæ criminalibus comparantur, cum honoris non minor quàm vitæ ratio habenda sit *l. isti 8. §. quod si 2. Qu. me. cau. l. justa 9. in pr. l. etiam 15. §. 1. d. man. vind.* In criminalibus autem non æquiparatur lata culpa dolo *l. 7. Ad L. Corn. d. Sic. Et distinguitur passim à dolo l. quidquid 7. C. Arbitr. Tut. l. is qui 2. C. d. in lit. jur. l. 1. C. Depos. vel contr. l. 20. C. d. N. G.* Videtur quoq; hanc sententiam probare §. 6. *j. d. t.* ubi in genere Imp. ait: Tutorem suspectum ob culpam remotum non fieri famosum, quod vero de genere dicitur, id in omnibus partibus gradibus & speciebus valet *Everb. in Top. à generalitate n. 1. Et 2.* Deniq; in dubio benignior interpretatio est præferenda *l. semp. 56. π. d. R. l. e. o dia d. R. J. in VI.* Contrariis argumentis respondet *Ungep. E. 4. q. 17.*

XXIII. Cura est vis & potestas administrandi bona ejus qui ipse ob ætatem vel animi corporisvè vitium ea administrare nequit, differt à Tutela (1) *Objecto* quia Cura non personam ita ut Tutela sed magis bona respicit. (2) *Subjecto* datur ob ætatem puberibus minoribus 25, ob vitium corporis laborantibus perpetuo morbo e. g. surdis mutis. Ob vitium animi prodigis quibus præcedente cognitione magistratus bonis est interdictum, qui recipientes sanos mores desinunt esse in potestate Curatorum *l. 1. π. d. Cur. Fur. nec non furiosis qui quadam animi rabie aguntur §. 3. j. d. Curat.* (3) *Termino* quia finitur anno demum 25, in quò mares & fœminæ conveniunt, quia cur fœminæ citius pubescant ratio physica reddi solet hæc; quoniam non caloris nimii sed naturæ infirmioris sunt, ut exilia poma celerius

lerius mitescunt, robusta ferius, ita citius' admoventur nuptiis, quarum causa termini pubertatis præcipue sunt constituti *Macrob. 7. Sat. 7.* dicitur de foemina eam se habere passive, & facilius esse pati quam agere. Ut autem citius liberari debeant Cura, nulla ratio fuit quia propter infirmitatem consilii rationis videri poterat, eas diutius sub curâ detineri; Hic terminus est ordinarius, potest tamen minor veniam ætatis à Principe impetrare *t. t. C. Qu. ven. ætat. impetr.*

XXIV. Regulariter inviti Adolescentes non accipiunt Curatores §. 2. j. d. Cur. quod *Treutl. V. & D. d. 8. lit. A.* à Triboniano ex *L. Lætoria loco*, inspersum esse statuit, quæ etiam est sententia *Cujacii ad l. 1. d. Excus. Tut.* Et ergo existimat *Treutl.* jure nostro ex Constitutione *D. Marci* cujus meminit *Ulpian. in l. 1. d. min.* omnibus minoribus indistincte dari Curatores, quæ conjectura inde suum robur habet quia olim *Cujac. & Gottofr. testibus ad l. 1. d. min.* ex *L. Lætoria* adolescentibus Curatores non dabantur, nisi ob lasciviam dementiam vel prodigalitem *test. Jul. Capitolin. in vit. Marci Imp.* Cum igitur eorum qui Curatores accipiebant existimatio periclitaretur, quasi prodigorum suisq; rebus non rectè consulentium abrogatâ *L. Lætoria D. Marcus* constituit, ut Curatores citra causam majorum morum & prodigalitem omnibus dentur adolescentibus etiam bene rem suam gerentibus *Capit. d. l.* Verum ut etiam inviti fuerint coacti indistincte Curatores accipere obstare ait *Bachovius ad Treutl. d. l.* quod omnium judicio multi textus juris nostri non nisi de minoribus, qui Curatores non habent explicari possunt, ut necesse sit etiam post Constitutionem *D. Marci* quosdam minores sine Curatoribus fuisse. Hinc in *l. 3. C. d. Restit. in integr.* circa validitatem actus distinguitur, an minor habeat Curatorem nec ne? quod vitiosè fieret si minores necessario sub Cura essent. Et in *l. 7. §. 2. d. Rest. min. & in l. 1. C. Qui pet. Tut.* in casibus singularibus jubentur petere Curatores, si sunt litigaturi §. 2. *preterquam in litem. j. d. Cur.* quia minor non habet legitimam personam standi in judicio *l. 11. C. Qu. leg. pers. stand.* Si minori debitor velit vel cogatur solvere *l. 7. §. 2. d. min.* si is qui Tutor fuit rationes reddere velit minori *l. 7. C. Qui pet. Tut. vel Cur. Ludolph. Schrader in tract. Feud. part. 10. sect. 19. n. 201.* Unde dicitur non nisi volenti & præsentì posse peti Curatorem *l. 43. §. 3. d. Proc. Dissentiunt d. Treutl. Jacob. Revard. lib. 1.*

lib. 1. var. c. 17. Anton. Matthæus in not. ad d. §. 2. j. & Dominis.
Arum Disp. π. 4. q. 18.

XXV. Legitima ætas est 25. annorum dictâ Lege Latoria definita, unde Lex Quinavicenariâ dictâ Plauto in *Pseudolo*: ubi Calidorum adolescentem sic loquentem facit. Nimis sum miser: nummum nusquam argenti reperire queo. Ita miser & amore pereor, & inopia argentaria perii, annon? tam Lex me perdit quina vicenaria. Metuunt credere omnes. *Hujus Legis* tria recensent capita *Gothofred. ad L. 2. C. Theod. d. Donat: & Hottom: in ind. Legum Romanarum: Primum* in præced. θ. dictum ut Curatores minoribus 25. annis darentur, si lascivi essent, si dementes: *Capitolinus M. Antonino. De Curatoribus cum antea non nisi ex Lege Latoria vel propter lasciviam vel propter dementiam darentur ita statuit, ut omnes adulti Curatores acciperent, non redditis causis. Secundum.* Ne minores 25. annis stipularentur i. e. spondendo se obligarent; passivè stipulari ἐπισημασθῆναι, pariter ut *l. ult. π. d. Admin: Tut: Sueton: lib. 4. Priscian. lib. 8. & 18. quò spectat Plauti d. l. in act. 1. sc. 3. v. 68. & Act. 5. sc. 3. v. 25.*

Cedo, qui cum habeam judicem
Ni dolo malo instipulatus sies, nive etiam dum siem
Quinqve & viginti annos natus.

Unde apparet Lege Latoria fuisse cautum, ut creditor qui minori 25. annis credidisset, creditum amitteret. Atqve hæc illa est circumscriptio adolescentiæ quæ Lege Latoria plecebatur publico judicio teste Cicerone *3. offic. & 3. d. Nat. Deor: quod tertium caput Legis Latoriæ observat Gothof. d. l.* Et ab hac tandem lege dicta est Legitima ætas, ita enim 25. annorum ætas appellatur in *l. ex duobus π. d. N. G. l. quæro in fin. π. d. Testam. l. 1. D. d. Fidejusf. Tut: l. cum pater §. Curatoris D. d. Legat. u. l. Aurelio §. 1. D. d. Lib. leg. l. ult. §. Divus D. d. Publican. l. si fidejussores D. d. Fidej: l. ult. in fin. D. d. Appellat: l. pen. C. Quand. di. Leg. ced: & is demum legitimæ erat ætatis, qui annos Latoriæ Legis egressus quod manifeste probat *l. 2. C. Theod. D. Donat: cujus verba: Si quis in emancipatum minorem priusquam fari possit, aut habere rei quæ sibi donatur affectum, Italicum sive stipendiarium fundum crediderit conferendum, omne jus**

C

com-

compleat instrumentis ante premisis & inductione corporaliter im-
pleta. Quod propter adtestationem fidi, per eum Servum quem
idoneum esse constiterit, transigi placuit: Qui eò usq; in statu suo
permanebit, donec is cujus facultatibus ceserit annos Latorie Legis
egressus legitimam compleverit ætatem. Talibus conjecturis Bris-
sonius Select: ex Jur. Civ. Antiq. lib. 3. c. 2. adductus ad suspicandum
id quoq; eâ Lege cautum fuisse, aut nisi Lege expressum fuit ex
sententia ejus arreptum, ut adolescentibus rerum suarum admini-
stratio tum demum cum ad vicesimum quintum annum pervenis-
seat committeretur. Ei quoq; videtur ex hac Lege descendisse
tempus in integrum Restitutioni statutum quod & idcirco
legitimum appellatur in l. interdum D. d.
Min.

Kc 3004

ULB Halle

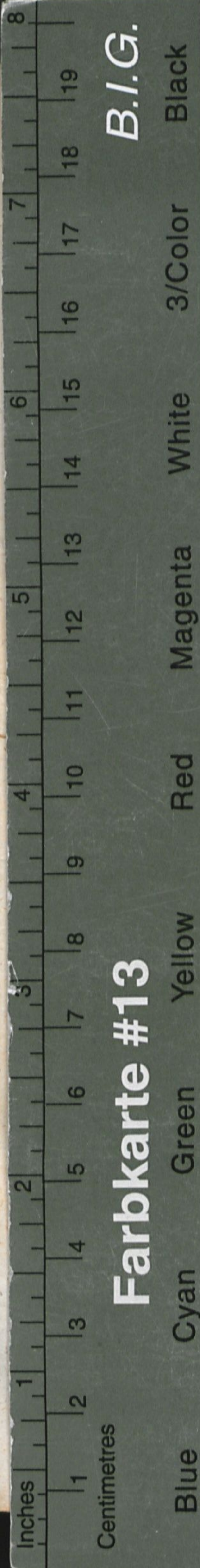
3

003 757 714

Bitte nach Ausleihe an
Frau Richter. 1
Sammelbd. ? oder
Inhaltliche Werte ?

von 125

B.I.G.

Farbkarte #13

N. J.
TATIO V.
ETARUM
ESIUM
RTI & CON-
VERSI

. & seqq. usq; ad finem
is π. C. Justin. Theod.
respondentibus.

QUAM
ESIDE
E CHRISTO.

O Volk/
D. & P. P.
CUS von Lohen/
ft. Prusius.

NDENS
e defendet
ORIO MAIORI
oc. LXXX.

OMONTI.
EUSNERI, SER. ELECT.
D. TYPOGR. HERED.

